

Socialdemokraterna

Stadgar

Sveriges Socialdemokratiska Arbetareparti
Antagna av den ordinarie partikongressen 2009

Innehållsförteckning

Kapitel 1 Partiets ändamål.....	3
Kapitel 2 Partistadgar.....	4
Kapitel 3 Grundstadgar för partidistrikt	20
Kapitel 4 Grundstadgar för arbetarekommuner.....	27
Kapitel 5 Grundstadgar för socialdemokratiska föreningar och klubbar	32
Regler för upprättande av valsedlar i allmänna val och val inom Svenska kyrkan	37

Kapitel 1 Partiets ändamål

Socialdemokratin vill forma ett samhälle grundat på demokratins ideal och alla människors lika värde. Fria och jämlika människor i ett solidariskt samhälle är den demokratiska socialismens mål.

Varje människa ska vara fri att utvecklas som individ, råda över sitt eget liv och påverka det egna samhället. Frihet handlar både om frihet från yttre tvång och förtryck, hunger, okunnighet och fruktan för framtiden och om frihet till delaktighet och medbestämmande, till egen utveckling, trygg gemenskap och möjlighet att styra sitt liv och välja sin framtid.

Denna människors frihet förutsätter jämlikhet. Jämlikhet innebär att alla människor trots olika förutsättningar ges samma möjlighet att forma sitt eget liv och påverka sitt samhälle. Denna jämlikhet förutsätter rätten att välja och utvecklas olika, utan att olikheterna leder till underordning och klyftor i makt och inflytande över vardag och samhälle.

Frihet och jämlikhet handlar både om individuella rättigheter och kollektiva lösningar för att skapa det gemensamma bästa, som utgör grunden för den enskildes liv och möjligheter. Människan är en social varelse som utvecklas och växer i samspel med andra, och mycket av det som är viktigt för den enskildes välfärd kan bara skapas i gemenskap med andra.

Detta gemensamma bästa förutsätter solidaritet. Solidaritet är den sammanhållning som kommer ur insikten att vi alla är ömsesidigt beroende av varandra, och att det samhälle är bäst, som byggs i samverkan i ömsesidig hänsyn och respekt. Alla måste ha samma rätt och möjlighet att påverka lösningarna, alla måste ha samma skyldighet att ta ansvar för dem. Solidaritet utesluter inte strävan till individuell utveckling och framgång, men väl den egoism som gör det tillåtet att utnyttja andra för egna fördelar.

All makt i samhället måste utgå från de människor som tillsammans bildar samhället. Ekonomiska intressen har aldrig rätt att sätta gränser för demokratin; demokratin har alltid rätten att ange villkoren för ekonomin och sätta gränserna för marknaden.

Demokrati måste utövas på många vägar och flera plan. Socialdemokratin strävar efter en samhällelig ordning, där människor som medborgare och individer kan påverka både utvecklingen i stort och samhällsarbetet i vardagen. Vi strävar efter en ekonomisk ordning där varje människa som medborgare, löntagare och konsument

kan påverka produktionens inriktning och fördelning, arbetslivets organisation och arbetslivets villkor.

Socialdemokratin vill låta dessa demokratins ideal prägla hela samhället och människors inbördes förhållande. Vårt mål är ett samhälle utan över- och underordning, utan klasskillnader, könssegregation eller etniska klyftor, ett samhälle utan fördomar och diskriminering, ett samhälle där alla behövs och alla får plats, där alla har samma rätt och samma värde, där alla barn kan växa till fria och självständiga vuxna, där alla kan styra sitt liv och sin vardag och i jämlik och solidarisk samverkan söka de samhälleliga lösningar, som gagnar det gemensamma bästa.

Denna den demokratiska socialismens idéer har tagits i arv från tidigare generationer, de har omformats av gjorda erfarenheter och de utgör drivkraften i dagens och morgondagens politiska strävanden. Sina djupaste rötter har socialdemokratin i övertygelsen om alla människors lika värde och varje människas okränkbarhet.

Kapitel 2 Partistadgar

§ 1 Partiets uppgift

Socialdemokratin i Sverige är en folkrörelse på demokratins grund. Partiets politiska vision för samhällets utveckling förutsätter nära kontakt med medlemmar och väljare. Partiet ska därför vara en aktiv, modern folkrörelse med förankring i människornas vardag.

Partiet ansvarar för

- anslutning till partiet av alla som delar de socialdemokratiska grundvärderingarna
- opinionsbildning för de socialdemokratiska idéerna med utgångspunkt i partiets program
- utveckling av socialdemokratins idéer, program och politik
- planering och samordning av valrörelser
- samordning av socialdemokratins politiska arbete i kommuner och landsting samt inom Svenska kyrkan
- samordning av partiets internationella verksamhet
- strategisk utveckling av den facklig-politiska verksamheten
- val av politiskt förtroendevalda i den europeiska unionen
- stöd för organisations- och verksamhetsutveckling i partidistrikten
- strategisk planering av partiets medlemsutveckling

- utveckling av för partiet gemensamma system för medlemsregister och avgiftsuppbörd

§ 2 Organisation

Moment 1

De socialdemokratiska föreningarna och klubbarna är partiets grundorganisationer. Föreningarna sammansluter sig i arbetarekommuner, vilka är partiets lokala huvudorganisationer. Arbetarekommunerna sammansluter sig till distrikt, vilka är partiets regionala huvudorganisationer och bildar partiet.

Moment 2

Partiet består av följande partidistrikt

Stockholms partidistrikt
Stockholms läns partidistrikt
Uppsala läns partidistrikt
Södermanlands partidistrikt
Östergötlands partidistrikt
Jönköpings läns partidistrikt
Kronobergs partidistrikt
Kalmar läns partidistrikt
Gotlands partidistrikt
Blekinge partidistrikt
Skånes partidistrikt
Hallands partidistrikt
Göteborgs partidistrikt
Bohusläns partidistrikt
Norra Älvsborgs partidistrikt
Älvsborgs södra partidistrikt
Skaraborgs partidistrikt
Värmlands partidistrikt
Örebro läns partidistrikt
Västmanlands partidistrikt
Dalarnas partidistrikt
Gävleborgs partidistrikt
Västernorrlands partidistrikt
Jämtlands läns partidistrikt
Västerbottens partidistrikt
Norrbottens partidistrikt

Moment 3

Kongressen är partiets högsta beslutande organ. Övriga organ är förtroenderådet, partistyrelsen och dess verkställande utskott.

§ 3 Medlemsregister och avgifter

Moment 1

Partistyrelsen ansvarar för registrering av samtliga enskilda medlemmar i partiets grundorganisationer liksom för uppbörd av medlemsavgifter.

Respektive grundorganisation, arbetarekommun och partidistrikt ska ges tillgång till sin respektive del av medlemsregistret.

Moment 2

Varje medlem betalar en medlemsavgift som utgör summan av förenings-/klubbavgift, avgift till arbetarekommunen, till partidistriktet och till partiet.

Medlem, som har sitt partimedlemskap i kvinnoklubb, broderskapsgrupp, studentklubb eller SSU-kommun/SSU-klubb erlägger medlemsavgift enligt 3 § 4 mom. stadgarna för socialdemokratiska föreningar.

Medlemsavgiften inbetalas till partistyrelsen. Inbetalade avgifter för vardera partidistriktet, arbetarekommunerna och de socialdemokratiska föreningarna utbetalas av partistyrelsen till dessa per den 30 juni och den 31 december det år som avgifterna har erlagts av medlemmen.

Moment 3

Regler om anslutning av lokal facklig organisation fastställs av partistyrelsen.

§ 4 Partikongress

Moment 1

Kongressen är partiets högsta beslutande organ.

Ordinarie kongress hålls året före det år ordinarie val till riksdagen äger rum. Extra kongress hålls då så beslutats av partistyrelsen, eller genom omröstning enligt partistadgarnas § 11. Extra kongress kan endast behandla de frågor som upptagits i kallelsen.

Moment 2

Kallelse till partikongress ska utfärdas av partistyrelsen senast tio månader före kongressen. Extra kongress kan sammankallas utan iakttagande av denna tid. Partistyrelsen fastställer därvid tider för i partistadgarnas §§ 4 och 5 berörda moment.

Moment 3

Kongressen ska bestå av 350 ombud för partidistriktet.

Moment 4

I varje partidistrikt väljs ett ombud för varje fullt tal motsvarande en trehundraftiondedel av partiets medlemsantal. Med medlemsantal avses antal partimedlemskap. Ombudsfordelningen bestäms av medlemsantalet per den 31 december året före kongressåret.

Moment 5

Om det antal ombud som ska väljas enligt moment 4 inte uppgår till 350 ska återstående ombud fördelas med ett ombud vardera på de partidistrikt som har de största överskottstalen. Är överskotten lika avgör lotten.

Moment 6

Partistyrelsen fastställer, och meddelar partidistriktet senast nio månader före kongressen, det antal ombud varje partidistrikt ska välja.

Moment 7

Socialdemokratiska riksdagsgruppen och den svenska socialdemokratiska gruppen inom Europaparlamentet utser inom sig en representant för varje påbörjat tiotal ledamöter. Representant ska närvara vid kongressen och har yttrande- och förslagsrätt.

Moment 8

Av partikongressen utsedda revisorer, ledamöter i partiets programkommission, partidistriktets ordföranden och två representanter från partigruppen i styrelsen för Sveriges Kommuner och Landsting har rätt att närvara vid kongressen. De har yttrande- och förslagsrätt.

Moment 9

Sveriges Socialdemokratiska Kvinnoförbund, Sveriges Socialdemokratiska Ungdomsförbund, Sveriges Kristna Socialdemokraters Förbund och Sveriges

Socialdemokratiska Studentförbundet har rätt att utse vardera en representant till kongressen. De har yttrande- och förslagsrätt.

Moment 10

Fullmakt för ombud utfärdas av distriktsstyrelsen och sänds till partiexpeditionen senast tre månader före ordinarie kongress.

Moment 11

Fullmaktsgranskningen företas av partiets revisorer och ska vara verkställd före kongressens öppnande.

Moment 12

Förslag till arbetsordning och dagordning för kongressen ska upprättas av partistyrelsen.

Moment 13

Valberedning och granskningsutskott utses av förtroenderådet. Kongressen kan för sitt arbete i övrigt välja olika utskott och fastställer arbetsuppgifter för dessa.

Moment 14

Partistyrelsens ledamöter har yttrande- och förslagsrätt vid kongressen.

Moment 15

Endast ombud har rösträtt vid kongressen. Varje ombud har en röst. Rösträtten får inte överlåtas.

Moment 16

Omröstning sker öppet. Personval sker då någon så begär med slutna sedlar.

Vid slutet val förs kandidaterna upp i bokstavsordning på valsedeln. Godkänd valsedel ska uppta det antal personer som ska väljas. Valsedel som upptar fler eller färre namn är ogiltig. Vald är den eller de som fått högsta röstetalen, såvida inte kongressen beslutar att enkel majoritet ska gälla för att bli vald.

Uppstår lika röstetal vid slutet omröstning kan ytterligare valomgång genomföras. Om lika röstetal uppstår i omröstningen där enbart två kandidater deltar avgör lotten.

Uppstår lika röstetal vid öppen omröstning avgör lotten.

Moment 17

Motion kan väckas av enskild partimedlem eller socialdemokratisk grundorganisation och den ska sändas till arbetarekommunens styrelse inom av denna angiven tid.

Motion ska behandlas av arbetarekommunens möte. Arbetarekommunen kan antingen anta motion som sin egen, besluta att sända in den som enskild eller avslå den. Motion kan även väckas av partidistriktens styrelser. Förslag kan även väckas av partistyrelsen och dess verkställande utskott och programkommissionen. Om partistyrelsen så beslutar kan motionsrätt gälla till extra kongress. Motion till extra kongress kan endast behandla frågor som upptagits i kallelse till kongressen.

Moment 18

Motion ska sändas till partistyrelsen senast sex månader före kongressen. Senare inkommen motion tas inte upp till behandling vid kongressen.

Moment 19

Partistyrelsen ska avge utlåtande över väckta motioner. Motioner jämte utlåtanden samt förslag från partistyrelsen ska sändas till arbetarekommunerna, partidistriktet och kongressombuden senast sex veckor före kongressen.

Moment 20

Innan partistyrelsen uttalar sig över motion som rör partiprogrammet ska den vara behandlad av programkommissionen.

Moment 21

Årsberättelser för den gångna kongressperioden ska av partistyrelsen föreläggas ordinarie kongress.

Moment 22

Kongressbeslut och ändringar i program och stadgar träder omedelbart i kraft, såvida inte kongressen beslutar annorlunda.

Moment 23

Protokoll från kongresser utsänds till distrikt, arbetarekommuner och kongressombud senast tolv månader efter kongressen.

§ 5 Val av ombud till partikongress

Moment 1

För val av kongressombud bör partidistriktet indelas i valkretsar. Dessa fastställs av distriktsstyrelsen som också fastställer antal ombud och suppleanter i varje valkrets.

Moment 2

Valkretsindelning och tidpunkt för kandidatnomineringens avslutande ska av distriktsstyrelsen meddelas i cirkulär till arbetarekommunerna och de socialdemokratiska föreningarna och klubbarna senast åtta månader före kongressen.

Moment 3

Ombudsvalet ska börja tidigast sex månader före och vara avslutade senast fyra månader före kongressen.

Moment 4

Ombudsvalet ska pågå minst två dagar. Tid och plats/platser för valförrättningen bestäms av arbetarekommunens styrelse.

Arbetarekommunens styrelse kan besluta att ombudsvalet ska ske genom brevröstning. Om fler än en arbetarekommun ingår i en valkrets ska sådant beslut fattas av distriktsstyrelsen. Regler för brevröstning fastställs av distriktsstyrelsen.

Moment 5

Arbetarekommunen ska senast 14 dagar före valförrättningen genom annons eller skriftligt meddelande se till att medlemmarna får kännedom om valet.

Moment 6

Alla partimedlemmar som betalat sin medlemsavgift är röstberättigade vid val av kongressombud i den arbetarekommun där medlemmen har sitt partimedlemskap.

Moment 7

När röstande lämnar valseedel ska partimedlemskap i arbetarekommunen kunna styrkas.

Moment 8

Val av ombud ska ske genom sluten omröstning.

Moment 9

Varje medlem har rätt att föreslå kandidater. Förslag ska lämnas till arbetarekommunens styrelse inom av denna angiven tid. Arbetarekommunen ska till distriktsstyrelsen sända uppgift på alla föreslagna kandidater. Distriktsstyrelsen framställer valsedlar och sänder dem till arbetarekommunerna. Samtliga kandidater inom valkretsen ska föras upp i bokstavsordning på valsedeln. På valsedlarna ska anges det antal ombud valet avser. Endast valsedel upprättad av distriktsstyrelsen får användas vid valet.

Moment 10

Godkänd valsedel ska uppta det antal ombud som ska väljas. Valsedel som upptar fler eller färre namn är ogiltig.

Moment 11

Arbetarekommunen ska senast åtta dagar efter valförrättningens slut till distriktsstyrelsen sända avgivna valsedlar och protokoll över valet i förseglat kuvert, märkt med "Valsedlar".

Moment 12

Kuverten ska brytas sammanräkningsdagen och sammanräkningen av avgivna röster verkställas av distriktsstyrelsen eller av distriktsstyrelsen utsedda rösträknare före utgången av 15:e veckan före kongressen. Tid och plats för sammanräkningen ska i förväg ha meddelats arbetarekommunerna och de socialdemokratiska föreningarna och klubbarna.

Moment 13

Valda ombud är den eller de som i varje valkrets erhållit högsta röstetal. Suppleanter är de som kommit de valda närmast i röstetal. Suppleanter kallas in i den ordning de erhållit röster. Vid lika röstetal avgör lotten.

Moment 14

Distriktsstyrelsen ska omedelbart efter sammanräkningen meddela valresultatet genom cirkulär till arbetarekommunerna och de socialdemokratiska föreningarna och klubbarna.

Moment 15

Valordning i övrigt bestäms av distriktsstyrelsen.

Moment 16

Anser medlem att ombudsvalet stått i strid med partistadgarna och vill överklaga valet ska detta ske hos distriktsstyrelsen senast fem dagar efter det att valresultatet meddelats.

Distriktsstyrelsen ska sända sådant klagomål, jämte sitt yttrande över detsamma, till partistyrelsen. Om partistyrelsen finner att valet förrättats stadgestridigt, och att detta kunnat inverka på valets utgång, ska den påbjuda nytt val inom berörd valkrets eller arbetarekommun.

§ 6 Förtroenderåd

Moment 1

Förtroenderådet ska vara partistyrelsens samrådsorgan.

Partistyrelsen beslutar inför varje sammanträde om dagordning och arbetsordning för sammanträdet.

Moment 2

Förtroenderådet sammanträder minst en gång om året, samt i övrigt på kallelse av partistyrelsen.

Moment 3

Kallelse till förtroenderådet ska utfärdas av partistyrelsen senast två veckor före sammanträdet.

Moment 4

Förtroenderådet består av 120 ombud fördelade på partidistrikt enligt samma fördelningsprincip som gäller för ordinarie kongress.

Ombud och ersättare till förtroenderådet väljs av distriktskongressen året efter ordinarie partikongress för en tid om fyra år.

Moment 5

Verkställande utskottets och partistyrelsens ledamöter samt suppleanter i verkställande utskottet ska kallas till förtroenderådets sammanträden och har yttrande- och förslagsrätt.

Suppleanter för partistyrelsens ledamöter ska vid ordinarie ledamots förhinder kallas till förtroenderådets sammanträden i den ordning de blivit valda och har då yttrande- och förslagsrätt.

Moment 6

Socialdemokratiska riksdagsgruppen och den svenska socialdemokratiska gruppen i EU-parlamentet utser inom sig en representant för varje påbörjat trettioårligt ledamöter. Representant ska närvara vid förtroenderådets sammanträden och har yttrande- och förslagsrätt vid förtroenderådets sammanträde.

Moment 7

Av partikongressen utsedda revisorer, ledamöter i partiets programkommission, partidistriktens ordföranden och två representanter från partigruppen i styrelsen för Sveriges Kommuner och Landsting har rätt att närvara vid kongressen. De har yttrande- och förslagsrätt.

Moment 8

Sveriges Socialdemokratiska Kvinnoförbund, Sveriges Socialdemokratiska Ungdomsförbund, Sveriges Kristna Socialdemokraters Förbund och Sveriges Socialdemokratiska Studentförbund har rätt att utse vardera en representant till förtroenderådets sammanträden. De har yttrande- och förslagsrätt.

Moment 9

Förtroenderådet väljer valberedning och granskningsutskott för tiden fram till nästa kongress.

Valberedningen består av elva ordinarie ledamöter och sex ersättare.

Ersättare inträder vid ordinarie ledamots förhinder i den ordning de valts.

Valberedningen har uppgiften att förbereda kongressens val av partistyrelse, verkställande utskott, revisorer, programkommissionen jämte suppleanter i enlighet med partistadgarnas §§ 7, 8, 9 och 10, samt val av utskott enligt § 4, mom. 13 partistadgarna.

Nomineringar ska insändas till valberedningen inom den tid som valberedningen fastställer.

Moment 10

För förtroenderådet gäller samma regler för rösträtt och omröstning som vid kongress.

Moment 11

Protokoll från förtroenderådets sammanträde utsänds till partidistrikt, arbetarekommuner och ombud senast 6 månader efter sammanträde.

§ 7 Partistyreelse

Moment 1

Partistyrelsen handhar ledningen av partiets verksamhet i överensstämmelse med partiets program och stadgar samt av kongressen fattade beslut.

Partistyrelsen är partiets högsta beslutande organ då kongressen inte är samlad.

Partistyrelsen ska fastställa budget och verksamhetsplan för kommande verksamhetsår.

Partistyrelsen ska fastställa attest- och delegationsordning för VU, partistyreelse och partiexpedition.

Partistyrelsen fastställer lista över svenska socialdemokratiska kandidater vid val till Europaparlamentet. Partistyrelsen kan, om man så önskar, överlåta fastställelse av listan till förtroenderåd eller kongress.

Moment 2

Kongressen väljer en partistyreelse som består av 33 ledamöter. Av dessa ska sju utgöras av de ordinarie ledamöterna av verkställande utskottet.

Kongressen väljer sju suppleanter för verkställande utskottets ledamöter.

Kongressen väljer dessutom 15 suppleanter för de övriga partistyreleledamöterna.

Dessa ska kallas till partistyrelelsens sammanträden. De har yttrande- och förslagsrätt samt rösträtt då de ersätter ordinarie ledamot, vilket sker i den ordning de blivit valda.

Moment 3

Ordförandena i Sveriges Socialdemokratiska Kvinnoförbund, Sveriges Socialdemokratiska Ungdomsförbund, Sveriges Kristna Socialdemokraters Förbund samt Sveriges Socialdemokratiska Studentförbund har rätt att närvara vid partistyrelelsens sammanträden och har yttrande- och förslagsrätt.

Moment 4

Partistyrelsen ska utse partikassör.

Partikassören, som ska närvara vid verkställande utskottets och partistyrrelsens sammanträden, har yttrande- och förslagsrätt vid dessa.

Moment 5

Partistyrelsen ska varje år ha årsmöte i april månad. Därutöver hålls sammanträde då verkställande utskottet anser det erforderligt eller då minst fem partistyrelseledamöter så begär.

Moment 6

Till partistyrrelsens årsmöte ska verkställande utskottet lägga fram berättelse över partistyrrelsens räkenskaper och verksamhet under föregående år.

§ 8 Verkställande utskottet

Moment 1

Verkställande utskottet handhar med ansvar inför partistyrelsen den omedelbara ledningen av partiets verksamhet.

Utskottet ansvarar för att beslut som fattats av kongressen och partistyrelsen blir utförda. Verkställande utskottet ansvarar för att partistyrrelsens och partikongressens arkivhandlingar förvaras och bevaras på ett betryggande sätt.

Verkställande utskottet har arbetsgivaransvar gentemot den personal som anställs vid partiexpeditionen.

Moment 2

VU består av sju ordinarie ledamöter och sju suppleanter.

Av utskottets ledamöter väljs ordföranden och sekreteraren särskilt.

Suppleanter i verkställande utskottet ska kallas till verkställande utskottets och partistyrrelsens sammanträden utom vid sådana sammanträden som avses i moment 4. De har yttrande- och förslagsrätt samt rösträtt då de ersätter ordinarie ledamot, vilket sker i den ordning de blivit valda.

Moment 3

Ordförandena i Sveriges Socialdemokratiska Kvinnoförbundet, Sveriges Socialdemokratiska Ungdomsförbundet, Sveriges Kristna Socialdemokraters Förbundet

samt Sveriges Socialdemokratiska Studentförbund har närvaro-, yttrande- och förslagsrätt vid verkställande utskottets sammanträden utom vid sådana sammanträden som avses i moment 4.

Moment 4

Om synnerliga skäl föreligger kan verkställande utskottet sammanträda med enbart ordinarie ledamöter närvarande.

§ 9 Programkommission

Moment 1

Programkommissionen består av fem ledamöter och fem suppleanter, vilka väljs av ordinarie partikongress. Suppleanterna ska kallas till programkommissionens sammanträden. De har yttrande- och förslagsrätt samt rösträtt då de ersätter ordinarie ledamot, vilket sker i den ordning de blivit valda.

Moment 2

Programkommissionen ska innan partistyrelsen uttalar sig om sådana förslag som omnämns i partistadgarna § 4, moment 20, yttra sig över dessa.

Moment 3

Programkommissionens ledamöter och suppleanter har rätt att närvara vid partistyrelsens sammanträden då förslag från kommissionen ska behandlas och har då yttrande- och förslagsrätt.

§ 10 Revision

Moment 1

För fortlöpande granskning av partistyrelsens och verkställande utskottets verksamhet samt partiets räkenskaper väljer ordinarie kongress tre revisorer och tre suppleanter. Suppleanterna kallas in vid förfall för ordinarie revisor i den ordning de blivit valda.

Partistyrelsen har att utse auktoriserad revisor.

Moment 2

Till partistyrelsens årsmöte avger revisorerna utlåtande över räkenskaperna och verkställande utskottets verksamhet under föregående år.

Moment 3

För granskning av partistyrelsens och verkställande utskottets verksamhet under kongressperioden väljer förtroenderådet inför ordinarie kongress ett granskningsutskott. Dess uppgift är att förbereda kongressens behandling av partistyrelsens verksamhetsberättelser och revisorernas berättelser.

Granskningsutskottet ska bestå av nio ledamöter och fyra ersättare. Utskottet utser inom sig en ordförande, som är föredragande inför kongressen.

Till ordinarie kongress avger utskottet utlåtande över räkenskaperna och partistyrelsens verksamhet under den gångna kongressperioden samt tillstyrker eller avstyrker ansvarsfrihet.

Moment 4

Revisorerna utser inom sig en ordförande som är föredragande inför verkställande utskottet, partistyrelsen och kongressen.

Moment 5

Revisorernas arvode fastställs av kongressen.

§ 11 Allmän omröstning

Moment 1

Partistyrelsen kan över väckt fråga låta företa omröstning inom partiet. Sådan omröstning ska vara rådgivande. Samtidigt med utsändandet av det ärende omröstningen gäller ska partistyrelsen meddela inom vilken tid omröstningen ska vara verkställd och protokollet däröver insänt till distrikts- och partistyrelse. Behandlingen av frågan kan ske vid av arbetarekommunen utlyst möte, poströstning eller på annat sätt enligt regler som fastställs av partistyrelsen.

Moment 2

Om omröstning sker på av arbetarekommunen utlyst möte ska arbetarekommunens styrelse sända protokoll över omröstningen till distriktsstyrelsen. I protokollet ska anges såväl hela antalet avgivna röster som antal röster för och emot de framställda förslagen. Distriktsstyrelsen sänder protokoll och sammandrag över dem till partistyrelsen.

Moment 3

Om minst fem procent av partiets medlemmar, enligt medlemsantalet vid senaste kalenderårsskifte, biträder framställt yrkande om omröstning är partistyrelsen skyldig att genomföra sådan.

Moment 4

Slutligt beslut i fråga som har varit föremål för allmän omröstning fattas av partistyrelsen.

§ 12 Riksdagsgruppen

Moment 1

Riksdagsgruppen, som är ansvarig inför partikongressen, ska till partistyrelsens årsmöte lägga fram rapport om sin verksamhet under föregående år. Denna rapport förs in i partistyrelsens berättelse till nästkommande partikongress.

Moment 2

Gemensamt sammanträde med partistyrelsen och riksdagsgruppen hålls då det av någondera parten anses erforderligt. Protokoll vid sådant sammanträde ingår i partistyrelsens protokoll.

Moment 3

Stadgar för riksdagsgruppen fastställs av partistyrelsen på förslag av riksdagsgruppen.

§ 13 Europaparlamentsgruppen

Moment 1

Den svenska socialdemokratiska gruppen inom Europaparlamentet som är ansvarig inför partikongressen, ska till partistyrelsens årsmöte lägga fram rapport om sin verksamhet under föregående år. Denna rapport förs in i partistyrelsens berättelse till nästkommande partikongress.

Moment 2

Gemensamt sammanträde med partistyrelsen och den svenska socialdemokratiska gruppen inom Europaparlamentet hålls då det av någondera parten anses erforderligt. Protokoll vid sådant sammanträde ingår i partistyrelsens protokoll.

Moment 3

Stadgar för svenska gruppen i Europaparlamentet fastställs av partistyrelsen på förslag av den svenska gruppen i Europaparlamentet.

§ 14 Övriga grupper

Stadgar för kyrkomötesgruppen och för den socialdemokratiska gruppen i styrelsen för Sveriges Kommuner och Landsting fastställs av partistyrelsen på förslag av respektive grupp.

§ 15 Allmänna bestämmelser

Moment 1

Till förtroendeposter inom partiet kan endast partimedlemmar väljas. Medlem som lämnar partiet frånträder därmed sina av partiet givna uppdrag. Partimedlemskap fordras även för att erhålla förtroendeuppdrag på socialdemokratiskt mandat i kommun, landsting och stat, jämte organ inom Svenska kyrkan.

Moment 2

Medlem som uppträder osolidariskt mot partiet, som bedriver propaganda i uppenbar strid mot partiets grundläggande idéer som de uttrycks i partiprogram och stadgar eller som på annat sätt uppenbart skadar partiet och dess verksamhet kan uteslutas av partistyrelsen. För uteslutning fordras 3/4 av de avgivna rösterna.

Ärende rörande uteslutning av medlem bereds av en uteslutningskommission, som utses av partistyrelsen vid dess första sammanträde efter ordinarie partikongress. Kommissionen består av ordförande och ytterligare fyra ledamöter.

Initiativ till uteslutning av medlem kan tas av socialdemokratisk förening, arbetarekommun, partidistrikt eller av uteslutningskommissionen.

Moment 3

Medlem, som föreslås till uteslutning, kan av verkställande utskottet suspenderas från sitt partimedlemskap intill dess partistyrelsen fattat beslut i ärendet, där inte verkställande utskottet enligt moment 4 har beslutanderätten.

Moment 4

Då anklagelse i uteslutningsärende avser osolidariskt uppträdande i facklig strid, medlemskap i annat politiskt parti eller uppträdande mot partiet vid allmänt val kan

ärendet handläggas av verkställande utskottet. För beslut av verkställande utskottet fordras enhällighet.

Moment 5

Det åligger arbetarekommunens styrelse att underrätta ansluten förening eller klubb om medlem har uteslutits ur partiet.

Moment 6

Om utesluten medlem söker återinträde i partiet avgörs ansökan av partistyrelsen. För beviljande av återinträde fordras 3/4 av de avgivna rösterna.

Moment 7

Dispens från grundstadgar för partidistrikt och arbetarekommuner och från Regler för upprättande av valsedlar i allmänna val och val inom Svenska kyrkan kan beviljas av partistyrelsen.

Moment 8

Beslut, som har fattats i strid med stadgarna för partidistrikt, arbetarekommun eller socialdemokratisk förening, kan av partimedlem överklagas till partistyrelsen. Överklagandet ska vara skriftligt och vara partistyrelsen tillhanda senast en vecka efter det överklagade beslutet.

Partistyrelsen kan, om den efter företagen utredning finner anledning till det, undanröja det överklagade beslutet.

Moment 9

Dessa stadgar, liksom partiets program, kan endast ändras eller upphävas av ordinarie partikongress.

Kapitel 3 Grundstadgar för partidistrikt

§ 1 Partidistriktets uppgift

Partidistriktet ansvarar för

- utåtriktad opinionsbildning för partiets idéer och politik inom verksamhetsområdet
- valorganisationen i verksamhetsområdet
- utveckling och samordning av politiken inom landstinget
- nominering av företrädare på länsnivå

- kommunikationsstöd till riksdagsledamöter på länsnivå
- kontakter med distriktets lokala partiorganisationer och med partistyrelsen
- samarbete med arbetarrörelsens barn- och ungdomsorganisationer
- facklig-politisk och övrig organisationsverksamhet
- stöd för organisations- och verksamhetsutveckling i arbetarekommunerna

§ 2 Organisation

Moment 1

Partidistriktets område ska utgöras av en eller flera valkretsar för val till riksdagen. Förändring av distriktsområde kan efter förslag av partidistrikt eller flertalet arbetarekommuner i en valkrets beslutas av partistyrelsen.

Moment 2

Varje arbetarekommun inom distriktsområdet ska tillhöra partiet genom partidistriktet.

§ 3 Avgifter

Moment 1

Partidistriktets medlemsavgift för kommande verksamhetsår fastställs av distriktskongressen. Uppbörden av avgifterna ombesörjs av partistyrelsen. Inbetalade avgifter för partidistriktet utbetalas av partistyrelsen per den 30 juni och den 31 december det år som avgifterna har erlagts av medlemmen.

Moment 2

Arbetarekommunens styrelse ska senast den 15 april varje år sända berättelse till partidistriktet över verksamheten under föregående år.

§ 4 Distriktskongress

Moment 1

Distriktskongressen är partidistriktets högsta beslutande organ.

Moment 2

Ordinarie kongress hålls årligen på tid och plats som bestäms av distriktsstyrelsen.

Extra kongress hålls då distriktsstyrelsen så beslutar eller då minst 1/3 av arbetarekommunerna inom partidistriktet så begär. Extra kongress kan behandla endast de frågor som upptagits i kallelsen.

Moment 3

Kallelse till ordinarie kongress ska utfärdas av distriktsstyrelsen senast fem månader före kongressen.

Extra kongress kan inkallas utan iakttagande av denna tid. Distriktsstyrelsen fastställer därvid tider för i distriktsstadgarna § 4 berörda moment.

Moment 4

Varje arbetarekommun har rätt att utse ombud till kongressen i förhållande till antalet partimedlemskap i arbetarekommunen enligt regler som i övrigt fastställs av distriktkongress.

Moment 5

Ombudsval till extra kongress sker efter samma regler som gäller för ordinarie kongress.

Moment 6

Medlem, som tillhör partidistriktet, har rätt att föreslå kandidater till kongressombud. Förslag på kandidater ska lämnas till arbetarekommunens styrelse inom av denna angiven tid. Socialdemokratisk förening/klubb ska sända uppgift på alla föreslagna kandidater till arbetarekommunens styrelse. Arbetarekommunens möte väljer ombud och suppleanter. Har arbetarekommunen infört representantskap sker valet av representantskapsmötet.

Moment 7

Av partistyrelsen utsedd representant och de socialdemokratiska riksdagsledamöterna inom distriktsområdet har rätt att närvara på kongressen och har yttrande- och förslagsrätt.

Moment 8

De socialdemokratiska landstingsledamöterna inom partidistriktet utser en representant för varje landstingsområde, som har yttrande- och förslagsrätt vid kongressen.

Moment 9

Fullmakt för ombud och suppleanter för dessa utfärdas av arbetarekommunens styrelse och sänds till distriktsstyrelsen inom av denna angiven tid.

Moment 10

Fullmaktsgranskningen företas av distriktets revisorer och ska vara verkställd före kongressens öppnande.

Moment 11

Förslag till arbetsordning och dagordning för kongressen ska upprättas av distriktsstyrelsen.

Moment 12

Distriktsstyrelsens ledamöter och en föredragande revisor har yttrande- och förslagsrätt vid kongressen.

Moment 13

Endast ombud har rösträtt vid kongressen. Varje ombud har en röst. Rösträtten får inte överlåtas.

Moment 14

Omröstningar sker öppet. Personval sker då någon så begär med slutna sedlar.

Vid slutet val förs kandidaterna upp i bokstavsordning på valsedel. Godkänd valsedel ska uppta det antal personer som ska väljas. Valsedel som upptar fler eller färre namn är ogiltig. Vald är den eller de som fått högsta röstetalen, såvida inte kongressen beslutar att enkel majoritet ska gälla för att bli vald.

Uppstår lika röstetal vid slutet omröstning kan ytterligare valomgång genomföras. Om lika röstetal uppstår i omröstning där enbart två kandidater deltar avgör lotten. Uppstår lika röstetal vid öppen omröstning avgör lotten.

Moment 15

Motion kan väckas av varje enskild partimedlem eller socialdemokratisk grundorganisation som tillhör partidistriktet och den ska sändas till arbetarekommunens styrelse inom av denna angiven tid. Motion ska behandlas av arbetarekommunens möte. Arbetarekommunen kan antingen anta motion som sin egen eller besluta att sända in den som enskild.

Moment 16

Motion ska efter behandling av arbetarekommunens möte sändas till distriktsstyrelsen senast tre månader före kongressen.

Moment 17

Motionshäftet jämte distriktsstyrelsens utlåtande ska senast en månad före kongressen sändas till arbetarekommunerna, de socialdemokratiska föreningarna, klubbarna och kongressombuden.

Moment 18

Berättelse för det gångna årets verksamhet samt riktlinjer för det kommande årets verksamhet ska av distriktsstyrelsen föreläggas ordinarie kongress. Till kongressen ska de socialdemokratiska landstingsledamöterna inom partidistriktet framlägga skriftlig rapport om sin verksamhet under föregående år.

Moment 19

Kongressen väljer till nästkommande kongress en valberedning.

§ 5 Partidistriktets förtroenderåd

Moment 1

Förtroenderåd inrättas efter beslut av distriktkongress. Förtroenderådet sammanträder minst en gång om året på kallelse av distriktsstyrelsen.

Moment 2

Kallelse till förtroenderådet ska utfärdas av distriktsstyrelsen senast två veckor före sammanträdet.

Moment 3

Förtroenderådet består av det antal ombud som fastställs av distriktkongressen och fördelas på arbetarekommuner enligt samma fördelningsprincip som gäller för distriktkongress.

Ombud och ersättare till förtroenderådet väljs av arbetarekommunerna för tiden fram till nästa distriktkongress.

Moment 4

Distriktsstyrelsen beslutar inför varje sammanträde om dagordning och arbetsordning för sammanträdet.

Moment 5

Distriktsstyrelsens ledamöter har yttrande- och förslagsrätt vid förtroenderådets sammanträde.

Moment 6

För förtroenderådet gäller samma regler för rösträtt och omröstning som vid distriktskongress, § 4 moment 13 och 14.

Moment 7

Protokoll från förtroenderådets sammanträde utsänds till arbetarekommuner och ombud senast sex månader efter sammanträde.

§ 6 Distriktsstyrelse

Moment 1

Distriktsstyrelsen handhar ledningen av distriktets verksamhet i överensstämmelse med dessa stadgar och av distriktskongressen fattade beslut.

Distriktsstyrelsen är, då distriktskongress inte är samlad, distriktets högsta beslutande organ.

Distriktsstyrelsen har arbetsgivaransvar gentemot den personal som anställs på distriktsexpeditionen. Distriktsstyrelsen kan delegera arbetsgivaransvaret till verkställande utskottet.

Moment 2

Distriktsstyrelsen ska bestå av minst sju ledamöter. För dessa kan suppleanter utses.

Ordföranden väljs särskilt.

Moment 3

Inom styrelsen kan verkställande utskott utses. Om distriktskongressen så beslutar kan verkställande utskottet väljas separat.

Moment 4

Vid förfall för ordinarie ledamot inträder suppleanterna som ordinarie i den ordning de blivit valda.

Moment 5

Studieorganisatör och facklig ledare ska utses i distriktet och ska ingå i distriktsstyrelsen.

§ 7 Revision

Moment 1

För granskning av distriktsstyrelsens och verkställande utskottets verksamhet samt distriktets räkenskaper väljer kongressen tre revisorer och tre suppleanter. Suppleanterna inkallas vid förfall för ordinarie revisorer i den ordning de erhållit röstetal.

Moment 2

Till kongressen avger revisorerna utlåtande över räkenskaperna och distriktsstyrelsens verksamhet under föregående år samt tillstyrker eller avstyrker ansvarsfrihet.

§ 8 Allmänna val och behandling av landstingsfrågor

För kandidatnomineringar vid allmänna val, samarbetet mellan de förtroendevalda och partiorganisationerna samt behandling av landstingsfrågor gäller partiets ”Regler för upprättande av valsedlar i allmänna val och val inom Svenska kyrkan”, ”Regler för kandidatnomineringar till övriga uppdrag”, ”Regler för samarbetet mellan förtroendevalda och partiorganisationerna” och ”Regler för behandling av landstingsfrågor”.

§ 9 Allmänna bestämmelser

Moment 1

Partidistrikt och dess styrelse ska iaktta partiets stadgar och av partikongressen fattade beslut.

Moment 2

Tilläggsstadgar för partidistrikt kan antas vid distriktskongress. Dessa får inte stå i strid med eller upphäva innehållet i dessa grundstadgar.

Moment 3

Grundstadgarna kan endast ändras eller upphävas av ordinarie partikongress. Partidistrikt kan hos partistyrelsen ansöka om dispens från dessa stadgar.

Moment 4

Stadgar för Stockholms, Göteborgs och Gotlands partidistrikt fastställs av partistyrelsen.

Kapitel 4 Grundstadgar för arbetarekommuner

§ 1 Arbetarekommunens uppgift

Arbetarekommunerna ansvarar för

- opinionsbildning för partiets idéer och politik inom kommunen
- kommunikation med väljare inom kommunen
- valorganisationen i sitt verksamhetsområde
- utveckling av politiken inom kommunen
- val av politiskt förtroendevalda
- utveckling av förtroendevalda
- facklig-politisk och övrig organisationsverksamhet
- stöd för organisations- och verksamhetsutveckling i de socialdemokratiska föreningarna

§ 2 Organisation

Moment 1

Arbetarekommunen är partiets lokala huvudorganisation och ska omfatta en primärkommun.

Moment 2

Arbetarekommunen antar för sitt verksamhetsområde en organisationsplan. Av denna ska framgå vilka socialdemokratiska föreningar och klubbar som ingår i arbetarekommunen.

Arbetarekommun med medlemmar som inte önskar ha sitt partimedlemskap i någon av de existerande föreningarna/klubbarna ska samla dessa medlemmar i en för hela arbetarekommunen gemensam fri grupp.

Moment 3

Arbetarekommunens styrelse ansvarar för att det inom arbetarekommunens verksamhetsområde finns en förenings/klubb- och valorganisation med anknytning till bostadsområden och arbetsplatser.

§ 3 Medlemskap i arbetarekommunen

Moment 1

Samtliga inom en primärkommun befintliga socialdemokratiska föreningar och klubbar, socialdemokratiska kvinnoklubbar, kristna socialdemokratiska grupper, socialdemokratiska studentklubbar samt medlemmar i den fria gruppen ska ingå i arbetarekommunen.

SSU-kommun/SSU-klubb som erkänner partiets stadgar och som begär inträde i arbetarekommunen ska beviljas detta.

Vid anslutning till arbetarekommuner ska samtliga medlemmar i sådan SSU-kommun/SSU-klubb som har fyllt femton år tillhöra arbetarekommunen.

Moment 2

Lokal facklig organisation kan anslutas som medlem till arbetarekommun. Organisationens medlemmar erhåller partimedlemskap efter individuell ansökan.

Moment 3

Medlem i det socialdemokratiska partiet erhåller vid inträde sitt partimedlemskap i grundorganisation eller i den fria gruppen i arbetarekommunen i den primärkommun där medlemmen är bosatt. Medlem kan därefter överföra sitt partimedlemskap till en grundorganisation i en annan arbetarekommun.

§ 4 Avgifter

Arbetarekommunens avgift för nästkommande år fastställs vid arbetarekommunens möte före oktober månads utgång. Uppbörderna av avgifterna ombesörjs av partistyrelsen. Inbetalade avgifter för arbetarekommunen utbetalas av partistyrelsen

per den 30 juni och den 31 december det år som avgifterna har erlagts av medlemmen.

§ 5 Möten

Moment 1

Arbetarekommunens medlemsmöte är högsta beslutande organ, såvida inte representantskap införts, vilket i så fall övertar medlemsmötets befogenheter.

Moment 2

Arbetarekommun kan vid årsmöte besluta om införande av representantskap.

Moment 3

Har arbetarekommunen infört representantskap ska alla till arbetarekommunen anslutna föreningar och klubbar välja ombud direkt till representantskapet i förhållande till antalet partimedlemskap i föreningen eller klubben, enligt regler som i övrigt fastställs av arbetarekommunens årsmöte.

Moment 4

Årsmöte hålls före mars månads utgång.

Moment 5

Vid årsmötet ska, utom övriga ärenden, följande behandlas.

1. Styrelsens och revisoreernas berättelser för föregående år
2. Rapport från kommunfullmäktigegruppen
3. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen
4. Val av styrelse och suppleanter
  - a) Ordförande
  - b) Övriga styrelseledamöter
  - c) Suppleanter
5. Val av revisorer och suppleanter
6. Val av valberedning för nästkommande årsmöte
7. Riktlinjer för den kommande verksamheten

Moment 6

Motion till medlemsmöte respektive representantskapsmöte kan väckas av varje enskild partimedlem eller socialdemokratisk grundorganisation som tillhör

arbetarekommunen. Motion ska sändas till arbetarekommunens styrelse inom av denna angiven tid

Moment 7

Vid beslut om styrelsens ansvarsfrihet har styrelsens ledamöter inte rösträtt.

Moment 8

Omröstningar sker öppet. Rösträtten får inte överlåtas. Personval sker då någon så begär med slutna sedlar.

Vid slutet val förs kandidaterna upp i bokstavsordning på valsedel. Godkänd valsedel ska uppta det antal personer som ska väljas. Valsedel som upptar fler eller färre namn är ogiltig. Vald är den eller de som fått högsta röstetalen, såvida inte mötet beslutar att enkel majoritet ska gälla för att bli vald.

Uppstår lika röstetal vid slutet omröstning kan ytterligare valomgång genomföras. Om lika röstetal uppstår i omröstning där enbart två kandidater deltar avgör lotten. Uppstår lika röstetal vid öppen omröstning gäller den mening som biträds av tjänstgörande ordförande.

Moment 9

Förslag på kandidater för val på årsmötet sänds till valberedningen inom den tid som fastställs av arbetarekommunens möte. Efter nomineringstidens utgång äger endast valberedningen rätt att föreslå kandidater.

§ 6 Arbetarekommunens styrelse

Moment 1

Arbetarekommunens styrelse handhar ledningen av verksamheten i överensstämmelse med dessa stadgar och av partikongressen, distriktkongressen och arbetarekommunen fattade beslut. Styrelsens uppgift är härvid att agitera för partiet och dess politik, att utarbeta kommunalpolitiska program, att ansvara för arbetarekommunens ekonomi och medlemsadministration samt att stödja de socialdemokratiska föreningarnas och klubbarnas verksamhet. Styrelsen är, då arbetarekommunmöte inte är samlat, arbetarekommunens högsta beslutande organ.

Styrelsen har arbetsgivaransvar gentemot den personal som anställs på arbetarekommunens expedition, såvida man inte överlåtit detta på partidistriktets styrelse.

Moment 2

Arbetarekommunens styrelse ska bestå av minst sju ledamöter. För dessa kan suppleanter utses. Styrelsen väljs för en tid av två år. Av styrelsens ledamöter väljs ordförande och kassör särskilt. Studieorganisatör och facklig ledare ska utses i arbetarekommunen och ska ingå i styrelsen

Antalet ledamöter i styrelsen ska bestå av ett ojämnt antal. Ena året väljs det mindre antalet ledamöter och det andra året de övriga.

Moment 3

Inom styrelsen kan verkställande utskott utses eller om årsmötet så beslutar kan verkställande utskottet väljas separat.

Moment 4

Vid förfall för ordinarie ledamot inträder suppleanterna som ordinarie i den ordning de blivit valda.

§ 7 Allmän omröstning

Moment 1

Styrelsen för arbetarekommunen kan i viss fråga låta företa allmän omröstning bland partimedlemmarna i arbetarekommunen. Sådan omröstning ska vara rådgivande.

Moment 2

Slutligt beslut i ärende som varit föremål för allmän omröstning fattas av medlemsmöte respektive representantskapsmöte.

Moment 3

Regler för omröstningens genomförande fastställs av arbetarekommunens styrelse.

§ 8 Revision

Moment 1

Tre revisorer och tre suppleanter väljs årligen av årsmötet. Suppleanterna inkallas vid förfall för ordinarie revisor i den ordning de blivit valda.

Moment 2

Till arbetarekommunens årsmöte avger revisorerna utlåtande över räkenskaperna och styrelsens verksamhet under föregående år samt tillstyrker eller avstyrker ansvarsfrihet.

§ 9 Allmänna val och kommunala frågor

För kandidatnominering vid allmänna val, samarbetet mellan de förtroendevalda och partiorganisationerna samt behandling av landstings- och primärkommunala frågor gäller partiets ”Regler för upprättande av valsedlar i allmänna val och val inom Svenska kyrkan”, ”Regler för kandidatnomineringar till övriga uppdrag”, ”Regler för samarbetet mellan förtroendevalda och partiorganisationerna” och ”Regler för behandling av landstings- och primärkommunala frågor”.

§ 10 Allmänna bestämmelser

Moment 1

Arbetarekommun kan inte läggas ner utan distriktsstyrelsens godkännande. Om arbetarekommun läggs ner ska samtliga dess tillgångar tillfalla partidistriktet

Moment 2

Tilläggsstadgar för arbetarekommun kan antas vid arbetarekommuns årsmöte. Sådana stadgar får inte stå i strid med eller upphäva innehållet i dessa grundstadgar.

Moment 3

Grundstadgarna kan endast ändras eller upphävas av ordinarie partikongress. Arbetarekommun kan hos partistyrelsen ansöka om dispens från dessa stadgar.

Kapitel 5 Grundstadgar för socialdemokratiska föreningar och klubbar

§ 1 Den socialdemokratiska föreningens uppgift

Den socialdemokratiska föreningen ansvarar för

- opinionsbildning för partiet, dess idéer och politik
- utformning av den lokala socialdemokratiska politiken i dialog med väljarna
- medlemsutveckling och medlemskontakter
- utveckling av medlemskapets värde

§ 2 Organisation

Den socialdemokratiska föreningen/klubben är partiets grundorganisation. Dess verksamhetsområde fastställs i arbetarekommunens organisationsplan.

§ 3 Medlemskap och avgifter

Moment 1

Medlemskap i föreningen/klubben beviljas varje person som erkänner partiets stadgar.

Moment 2

Man är medlem i den grundorganisation man väljer att tillhöra eller i den fria gruppen i den arbetarekommun och det partidistrikt där man bor. Medlem kan även överföra sitt partimedlemskap till en grundorganisation i en annan arbetarekommun.

Moment 3

Vid inträde i föreningen/klubben erläggs avgift för det år under vilket inträdet sker.

Moment 4

Genom att erlägga avgift är man medlem i partiet. Varje partimedlem erlägger avgift omfattande samtliga organisationsled endast en gång.

Avgiften utgörs av summan av förenings- /klubbavgift, avgift till arbetarekommunen, till partidistriktet och till partiet.

Medlem, som har sitt partimedlemskap i kvinnoklubb, broderskapsgrupp, studentklubb eller SSU-kommun/SSU-klubb, erlägger avgift till klubb/grupp/kommun, distrikt och förbund enligt respektive organisations stadgar och regler, samt erlägger avgift till den arbetarekommun där partimedlemskapet finns.

Uppböörden av avgifterna ombesörjs av partistyrelsen. Inbetalade avgifter för föreningen/klubben utbetalas av partistyrelsen per den 30 juni och den 31 december det år som avgifterna har erlagts av medlemmen.

Föreningen/klubben kan ta ut en administrationskostnad av medlem som vill ta del av föreningens/klubbens verksamhet men som ej är partimedlem i

föreningen/klubben. Sådan administrationskostnad ger medlemsrättigheter som är begränsade till föreningens/klubbens verksamhet.

Moment 5

Medlemsavgiften till föreningen/klubben för nästkommande år fastställs av förenings-/klubbmöte före november månads utgång.

Moment 6

Medlem, som trots skriftlig påminnelse resterar med avgift under längre tid än tolv månader, ska uteslutas ur föreningen/klubben. Innan sådan uteslutning sker, ska den arbetarekommun som medlemmen tillhör underrättas skriftligen.

Vid återinträdet ska de avgifter erläggas som resterade vid uteslutningen.

§ 4 Medlems rättigheter och skyldigheter

Moment 1

Medlemskap i det socialdemokratiska partiet ger medlemmen rätt till

- att delta i föreningars och arbetarekommuners mötes- och studieverksamhet
- att rösta vid medlemsmöten, kongressval och allmänna omröstningar
- att kunna väljas till förtroendeuppdrag inom partiet och i politiska församlingar
- att få information om partiets ställningstaganden i politiska och organisatoriska frågor
- att ställa förslag vid möten i socialdemokratiska föreningar och arbetarekommuner
- att motionera till årsmöten och kongresser
- att delta i rådslag anordnade av partiet, partidistrikt eller arbetarekommun

Moment 2

Medlem av det socialdemokratiska partiet

- måste erkänna partiets grundläggande idéer som de uttrycks i partiprogram och stadgar
- är skyldig att betala av partiet fastställd medlemsavgift
- får inte uppträda osolidariskt mot partiet
- får inte propagera i strid mot partiets grundläggande idéer
- får inte skada partiet eller dess verksamhet.

§ 5 Möten

Moment 1

Föreningens/klubbens medlemsmöte är högsta beslutande organ.

Moment 2

Föreningens/klubbens årsmöte hålls före februari månads utgång.

Moment 3

Vid årsmötet ska, utom övriga ärenden, följande behandlas.

1. Styrelsens och revisorernas berättelser för föregående år
2. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen
3. Val av styrelseledamöter och suppleanter
4. Val av revisorer och suppleanter
5. Val av en eller flera medlemsansvariga
6. Val av valberedning för nästkommande årsmöte
7. Riktlinjer för den kommande verksamheten

Moment 4

Vid beslut om styrelsens ansvarsfrihet har styrelsens ledamöter inte rösträtt.

Moment 5

Omröstningar sker öppet. Personval sker då någon så begär med slutna sedlar.

Vid slutet val förs kandidaterna upp i bokstavsordning på valsedeln. Godkänd valsedel ska uppta det antal personer som ska väljas. Valsedel som upptar fler eller färre namn är ogiltig.

Vald är den eller de som fått högsta röstetalen, såvida inte mötet beslutar att enkel majoritet ska gälla för att bli vald.

Uppstår lika röstetal vid slutet omröstning kan ytterligare valomgång genomföras. Om lika röstetal uppstår i omröstning där enbart två kandidater deltar, avgör lotten. Uppstår lika röstetal vid öppen omröstning gäller den mening som biträds av tjänstgörande ordförande.

Moment 6

Förslag till kandidater för val på årsmötet sänds till valberedningen inom den tid som fastställs av föreningsmötet. Efter nomineringstidens utgång äger endast valberedningen rätt att föreslå kandidater.

§ 6 Föreningens/klubbens styrelse

Moment 1

Föreningens/klubbens styrelse handhar föreningens/klubbens verksamhet i överensstämmelse med dessa stadgar och av föreningen/klubben fattade beslut. Styrelsens uppgift är härvid att bilda opinion för partiet och dess politik, att utveckla medlemskapets värde, att befrämja ett aktivt och öppet partiarbete inom föreningen/klubben samt att svara för att medlemmarna ges möjligheter att påverka partiets hållning i aktuella politiska frågor och aktivt delta i utformningen av föreningens verksamhet. Styrelsen är, då medlemsmötet inte är samlat, föreningens/klubbens högsta beslutande organ.

Moment 2

Föreningens/klubbens styrelse ska bestå av minst fem ledamöter. För dessa kan suppleanter utses. Av styrelsens ledamöter väljs ordförande och kassör särskilt. Föreningen/klubben ska utse studieorganisatör som ska ingå i styrelsen.

Antal ledamöter i styrelsen ska bestå av ett ojämnt antal. Ena året nyväljs det mindre antalet ledamöter och det andra året de övriga.

Moment 3

Vid förfall för ordinarie ledamöter inträder suppleanterna som ordinarie i den ordning de har blivit valda.

§ 7 revision

Moment 1

Minst två revisorer och två suppleanter väljs årligen av årsmötet. Suppleanterna inträder vid förfall för ordinarie revisor i den ordning de har blivit valda.

Moment 2

Till föreningens/klubbens årsmöte avger revisorerna utlåtande över räkenskaperna och styrelsens verksamhet under föregående år samt tillstyrker eller avstyrker ansvarsfrihet.

§ 8 Allmänna val och behandling av kommunala frågor

För kandidatnominering vid allmänna val, samarbetet mellan förtroendevalda och partiorganisationerna samt behandling av landstings- och primärkommunala frågor gäller partiets ”Regler för upprättande av valsedlar i allmänna val och val inom Svenska kyrkan”, ”Regler för kandidatnomineringar till övriga uppdrag”, ”Regler för samarbetet mellan förtroendevalda och partiorganisationerna” och ”Regler för behandling av landstings- och primärkommunala frågor”.

§ 9 Allmänna bestämmelser

Moment 1

Tilläggsstadgar för socialdemokratisk förening/ klubb kan antas vid föreningens/klubbens årsmöte och ska för godkännande underställas arbetarekommunen. Sådana stadgar får inte stå i strid med eller upphäva innehållet i dessa grundstadgar.

Moment 2

Förening/klubben kan inte läggas ner utan arbetarekommunens godkännande. Om förening/klubb läggs ner ska samtliga dess tillgångar tillfalla arbetarekommunen.

Moment 3

Grundstadgarna kan endast ändras eller upphävas av ordinarie partikongress.

Regler för upprättande av valsedlar i allmänna val och val inom Svenska kyrkan

Allmänna regler

1. Partimedlem som innehar europaparlaments-, riks- eller kommunalpolitiska förtroendeuppdrag eller uppdrag inom Svenska kyrkan ska genom uppdragen

medverka i genomförandet av socialdemokratins program, fastställda av partikongress, distriktskongress eller arbetarekommunmöte.

2. Varje partimedlem och till partiet ansluten organisation har rätt att föreslå kandidater till sådana förtroendeuppdrag som avses i punkt 1.
3. Partiets valsedlar ska upprättas så att jämn könsfördelning tillgodoses. En fortgående nyrekrytering av yngre krafter ska tillgodoses.
4. Partiets valsedlar fastställs på möte, konferens eller genom allmän omröstning.
5. För att främja ett enigt uppträdande vid allmänna val tillråds organisationer och partimedlemmar att motverka uppkomsten av så kallade spränglistor.
6. Riks- och kommunalpolitiska uppdrag bör fördelas på så många medlemmar som möjligt.

Valberedning

1. För att förbereda fastställandet av valsedel till riksdagsval utser distriktets ordinarie kongress en valberedning året före det år riksdagsval äger rum.
2. För att förbereda fastställandet av valsedel till landstingsval beslutar distriktets ordinarie kongress året före det år landstingsval äger rum på vilket sätt valberedning ska utses.
3. För att förbereda fastställandet av valsedel till fullmäktigeval utser arbetarekommunens årsmöte en valberedning året före det år fullmäktigeval äger rum.
4. För att förbereda fastställandet av valsedel till kyrkofullmäktigeval utser arbetarekommunens årsmöte en valberedning året före det år fullmäktigeval äger rum. Arbetarekommunen kan delegera uppgiften att utse valberedning för kyrkofullmäktige till socialdemokratisk förening.
5. För att förbereda val till stiftsfullmäktige och kyrkomötet utses i samråd med partistyrelsen en valberedning för varje stift bestående av representanter för de partidistrikt som helt eller till del ingår i stiftet.
6. Inom valberedning kan arbetsutskott utses.
7. I partidistriktets valberedning bör minst en representant från partidistriktets fackliga utskott ingå.
8. I arbetarekommunens valberedning bör minst en representant från arbetarekommunens fackliga utskott ingå.

Kandidatnomineringar

1. Förslag på kandidater till riksdags- och landstingsval sänds till distriktsstyrelsen inom av denna fastställd tid. Detta ska skriftligen meddelas arbetarekommuner och socialdemokratiska föreningar och klubbar.
2. Partimedlemmar, till partiet anslutna organisationer samt arbetarekommunens fackliga utskott sänder förslag på kandidater till riksdags-, landstings- och

fullmäktigeval till arbetarekommunens styrelse inom av denna fastställd tid. Detta ska ske genom annonsering och skriftligt meddelande till anslutna organisationer samt arbetarekommunens fackliga utskott.

3. Arbetarekommunen sänder till distriktsstyrelsen uppgift på alla föreslagna kandidater till riksdags- och landstingsval. Arbetarekommunen kan i yttrande rangordna kandidaterna.

4. Efter nomineringstidens utgång äger endast valberedning rätt att föreslå kandidater. Sådan nominering får dock inte ske efter det att beslut fattats om allmän omröstning.

Provval

1. Under nomineringsprocessen kan rådgivande provval genomföras.

2. Regler för rådgivande provval fastställs av distriktsstyrelsen i fråga om valsedlar för riksdagsval och landstingsval och av arbetarekommunens styrelse i fråga om valsedlar för fullmäktigeval.

Fastställande av valsedel på möte eller valkonferens

1. Valberedning gör upp förslag till valsedel för riksdagsval. Förslaget föreläggs distriktsstyrelsen för yttrande.

Före den 15 april valåret ska valberedningens förslag och distriktsstyrelsens yttrande behandlas på distriktets valkonferens. Detta kan vara distriktets ordinarie kongress, om det i kallelsen angetts att denna kongress ska vara valkonferens. Om särskild valkonferens ordnas gäller i tillämpliga delar vad som stadgas för distriktets ordinarie kongress.

2. Valberedning gör upp förslag till valsedel för landstingsval. Förslaget föreläggs distriktsstyrelsen för yttrande. Därefter behandlas valberedningens förslag och distriktsstyrelsens yttrande på möte eller valkonferens i varje landstingsvalkrets. Distriktsstyrelsen ordnar dessa möten eller valkonferenser före den 15 april valåret. Grunderna för representationsrätt vid sådan valkonferens fastställs av distriktets ordinarie kongress.

Om partidistriktets ordinarie kongress så beslutar – senast året före det år landstingsval äger rum – övertar distriktets valkonferens behandlingen av distriktsstyrelsens yttrande och valberedningens förslag till valsedlar inom samtliga landstingsvalkretsar.

3. Valberedning gör upp förslag till valsedel för fullmäktigeval. Förslaget föreläggs arbetarekommunens styrelse för yttrande. Därefter behandlas valberedningens förslag och yttrandet från arbetarekommunens styrelse på arbetarekommunens möte före mars månads utgång valåret.

4. Vid fastställande av valsedel på möte eller valkonferens ska omröstning ske plats för plats.

För placering på valsedel fordras att kandidat fått minst en röst över hälften av samtliga godkända röster. Uppnås inte sådan majoritet företas omval mellan de båda som erhållit högsta röstetalen. Vid lika röstetal avgör lotten.

Om någon så begär ska omröstning ske med slutna sedlar, såvida inte partidistrikt eller arbetarekommun i sina tilläggsstadgar infört andra regler för slutna omröstning.

Fastställande av valsedel genom allmän omröstning

1. Om minst 1/3 av de närvarande röstberättigade på möte eller valkonferens kräver allmän omröstning bland partimedlemmarna ska sådan omröstning äga rum. Krav om allmän omröstning behandlas sedan valsedel gjorts upp enligt punkt 4, "Fastställande av valsedel på möte eller valkonferens". Bestämmelser för allmän omröstning, utöver här angivna, fastställs samtidigt.
2. Vid allmän omröstning används som valsedel den valsedel som gjorts upp enligt punkt 4, "Fastställande av valsedel på möte eller valkonferens". På valsedel anges regler för omröstningen. I vallokal ska förteckning finnas över samtliga kandidater som nominerats inom föreskriven tid.
3. Röstande som önskar ändra placeringen av kandidaterna på valsedel kan göra detta genom numrering. Valbara är alla medlemmar som inom föreskriven tid nominerats.
4. Giltig är endast valsedel som upptar det antal namn valsedel i slutligt skick ska uppta. Valsedel som efter strykningar upptar fler eller färre namn är ogiltig.
5. Valsedel som ger anledning till tvekan om den röstandes önskan kasseras.
6. Efter allmän omröstning placeras kandidaterna på partiets valsedel enligt följande regler. Första platsen besätts av den kandidat som erhållit flest godkända röster på denna plats. Andra platsen besätts av den kandidat som sammanlagt erhållit flest godkända röster på första och andra platserna. Tredje platsen besätts av den kandidat som sammanlagt erhållit flest godkända röster på första, andra och tredje platserna. Därpå följande platser tillsätts med samma beräkningsmetod som ovan. Vid lika röstetal avgör lotten.

Regler för kandidatnomineringar till övriga uppdrag

Landstingsuppdrag

1. Förslag på kandidater till val som förrättas av landstingsmötet samma år som allmänna val ägt rum förbereds av en valberedning som utses av partidistriktets

årskongress. I valberedningen bör även ingå representanter från partidistriktets och landstingsgruppens styrelser samt partidistriktets fackliga utskott.

2. Förslag på kandidater till val som förrättas av landstingsmötet samma år som allmänna val ägt rum sänds till distriktsstyrelsen inom av denna fastställd tid. Detta ska skriftligt meddelas till arbetarekommuner, anslutna organisationer samt till arbetarekommunernas fackliga utskott.

Partimedlemmar, anslutna organisationer samt arbetarekommunernas fackliga utskott sänder förslag på kandidater till arbetarekommunens styrelse inom av denna fastställd tid.

Arbetarekommuns styrelse ska sända in uppgift på alla föreslagna kandidater till distriktsstyrelsen.

Arbetarekommunerna kan i yttrandet rangordna kandidaterna.

3. Valberedningen upprättar förslag på kandidater. Partidistriktets styrelse behandlar förslaget. Därefter behandlar och fastställer landstingsgruppen samtliga valärenden och vidarebefordrar dessa till landstingets beredande organ. Om partidistriktets årskongress så beslutar behandlas valberedningens förslag av valkonferens innan det överlämnas till landstingsgruppen.

4. Förslag på kandidater till fyllnadsval till styrelser och nämnder inom landstinget förbereds av landstingsgruppens styrelse och partidistriktets verkställande utskott, om partidistriktets ordinarie kongress inte har beslutat annorlunda.

Primärkommunala uppdrag

1. Förslag på kandidater till val som förrättas av fullmäktige samma år som allmänna val ägt rum förbereds av en valberedning som utses av arbetarekommunens årsmöte. I valberedningen bör även ingå representanter för arbetarekommunens och fullmäktigegruppens styrelser samt arbetarekommunens fackliga utskott.

2. Partimedlemmar, anslutna organisationer samt arbetarekommunens fackliga utskott sänder förslag på kandidater till arbetarekommunens styrelse inom av denna fastställd tid. Detta ska meddelas skriftligt och genom annonsering till anslutna organisationer samt arbetarekommunens fackliga utskott.

3. Efter nomineringstidens utgång äger endast valberedningen rätt att föreslå kandidater till val som förrättats av fullmäktige samma år som allmänna val har ägt rum. Valberedningen upprättar förslag på kandidater. Förslaget föreläggs arbetarekommunens styrelse för yttrande. Därefter behandlas förslagen på arbetarekommunens möte. Fullmäktigegruppen fastställer samtliga valärenden och vidarebefordrar dessa till kommunens beredande organ. Valberedningens förslag samt yttranden från arbetarekommunens styrelse ska senast 14 dagar före arbetarekommunens möte sändas till anslutna organisationer.

4. Förslag på kandidater till fyllnadsval, som förrättas av fullmäktige, förbereds av arbetarekommunens verkställande utskott och fullmäktigegruppens styrelse, om inte arbetarekommunens årsmöte har beslutat annorlunda.

Uppdrag inom Svenska kyrkan

1. Förslag på kandidater till val, som förrättas av kyrkofullmäktige samma år som val ägt rum, förbereds av en valberedning som utses av arbetarekommunens/föreningens årsmöte. I valberedningen bör även ingå representanter för arbetarekommunens/föreningens och kyrkofullmäktigegruppens styrelser samt arbetarekommunens fackliga utskott.
2. Förslag på kandidater sänds till arbetarekommunens/föreningens styrelse inom av denna fastställd tid. Detta ska meddelas skriftligt och genom annonsering till anslutna organisationer samt arbetarekommunens fackliga utskott.
3. Valberedningen upprättar förslag på kandidater. Förslaget föreläggs arbetarekommunens/föreningens och kyrkofullmäktigegruppens styrelser för yttrande. Därefter behandlar arbetarekommunens/föreningens möte förslag och yttrande innan kyrkofullmäktigegruppen fastställer samtliga valärenden.
4. Förslag på kandidater till fyllnadsval och andra val, som förrättas av kyrkofullmäktige under treårsperioden, förbereds av kyrkofullmäktigegruppens styrelse och arbetarekommunens verkställande utskott, föreningens styrelse om inte arbetarekommunens/föreningens årsmöte har beslutat annorlunda.

Regler för samarbetet mellan förtroendevalda och partiorganisationerna

Det är angeläget att partiets förtroendevalda och övriga partimedlemmar upprätthåller en fast och obruten kontakt. Därutöver måste förutsättningar skapas för goda kontakter mellan de förtroendevalda och den väljarkår de representerar. De förtroendevalda är visserligen utsedda att under fri och förbehållslös prövning fatta beslut om de åtgärder som är väsentliga för medborgarna, men de är också ombud för väljarna och partiet och ska därför delta i möten och andra partisammanskomster för att ta del av medlemmarnas och väljarnas synpunkter och förslag samt lämna information om partiets politik.

Partiets medlemmar måste alltid vara medvetna om att politikens alla detaljer inte kan bestämmas på möten. Huvudlinjerna i partiets politik utformas i partiprogrammet, i distriktens länspolitiska program och i arbetarekommunernas kommunalpolitiska handlingsprogram.

Dessa program och partiorganisationernas beslut i övergripande och principiellt viktiga frågor utgör riktlinjer för partiets förtroendevalda. Medlemmar och organisationer bör vid bedömning av de förtroendevaldas sätt att handha uppdragen ta hänsyn till de olika skäl som legat till grund för deras ställningstaganden.

Förtroendevaldas rättigheter och skyldigheter

Rättigheter

En medlem som uppbär offentligt förtroendeuppdrag på partiets mandat har förutom de rättigheter som tillkommer honom/henne som medlem

- rätt att delta i studieverksamhet som anordnas för offentligt förtroendevalda
- rätt att i enlighet med partiets principer och politiska program förbehållslöst bilda sig en egen uppfattning om och fatta beslut inom det område som förtroendeuppdraget omfattar.

Skyldigheter

En medlem som uppbär offentligt förtroendeuppdrag på partiets mandat har förutom de skyldigheter som tillkommer honom/henne som medlem

- skyldighet att låta sina beslut vägledas av partiets idéer och fattade principbeslut
- skyldighet att upprätthålla en fast och obruten kontakt med partiorganisationen, till exempel genom att regelbundet delta i mötesverksamheten
- skyldighet att fortlöpande informera partiorganisationerna om utvecklingen inom det område som förtroendeuppdraget omfattar
- skyldighet att erlagga de så kallade kansliavgifter som har beslutats av partiet
- skyldighet att uppträda på ett sätt som är förenligt med socialdemokratins värdegrund.

Regler för behandling av landstings- och primärkommunala frågor

Regler för behandling av landstingskommunala frågor

1. Ledamöter av landstinget, vilka tillhör Sveriges socialdemokratiska arbetareparti, ska bilda en landstingsgrupp.
2. Ledamöter och suppleanter i styrelse eller nämnd inom landstinget ska bilda en partigrupp.

3. Stadgar för landstingsgruppen fastställs av partidistriktets ordinarie kongress. Före fastställandet ska landstingsgruppens och partidistriktets styrelser yttra sig över stadgeförslag.
4. Partidistriktets kongress fastställer inför de allmänna valen partiets program för landstingspolitiken. Programmet utgör riktlinjer för partiets förtroendevalda. På partidistriktets kongress ska också behandlas sådana landstingsfrågor som har stor principiell eller ekonomisk betydelse. Partidistriktets styrelse bör fortlöpande behandla landstingspolitiken. Därutöver bör olika landstingsfrågor behandlas på partiorganisationens möten. Landstingsgruppen ska lämna rapport om sin verksamhet under föregående år till partidistriktets ordinarie kongress. Rapporten införs i distriktets årsberättelse.
5. När sammanräkningen är klar efter allmänt val av landstingsledamöter ska partidistriktets styrelse kalla valda landstingsledamöter och distriktsstyrelsen till gruppmöte.
6. Partistyrelsen fastställer normalstadgar för socialdemokratiska landstingsgrupper.

Regler för behandling av primärkommunala frågor

1. Ledamöter och suppleanter av fullmäktige, vilka tillhör Sveriges socialdemokratiska arbetareparti, ska bilda en fullmäktigegrupp.
2. Ledamöter och suppleanter i kommunal nämnd eller styrelse ska bilda en partigrupp.
3. Stadgar för fullmäktigegruppen fastställs av arbetarekommunens årsmöte. Före fastställandet ska fullmäktigegruppens och arbetarekommunens styrelse yttra sig över stadgeförslag.
4. Arbetarekommunen fastställer inför de allmänna valen partiets kommunalpolitiska handlingsprogram och lokala aktionsprogram. Programmen utgör riktlinjer för partiets förtroendevalda. Kommunala frågor som har stor principiell eller ekonomisk betydelse ska behandlas på arbetarekommuns möte. Kommunala frågor av stor betydelse för området ska behandlas av de socialdemokratiska föreningarna och klubbarna. Fullmäktigegruppen ska lämna rapport om sin verksamhet under föregående år till arbetarekommunens årsmöte. Rapporten införs i arbetarekommunens verksamhetsberättelse.
5. När efter allmänt val sammanräkningen är klar av ledamöter till fullmäktige ska arbetarekommunens styrelse kalla valda fullmäktigeledamöter och suppleanter samt arbetarekommunens styrelse till gruppmöte.
6. Minst en gång årligen ska arbetarekommunens styrelse, fullmäktigegruppens styrelse och gruppordförandena i kommunens styrelser och nämnder ha överläggningar om den kommunala verksamheten. Arbetarekommunens styrelse kallar till denna överläggning.

7. Partigruppen i lokala organ ska årligen lämna rapport om sin verksamhet till de socialdemokratiska föreningarna och klubbarna inom sitt område.
8. Partistyrelsen fastställer normalstadgar för socialdemokratiska fullmäktigegrupper.

